

PROGRAM REALIZACJI

WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU

DORADZTWA ZAWODOWEGO

SZKOŁA PODSTAWOWA W LIPNICY

Rok szkolny 2019/2020

WSTĘP

Uczniowie kończący szkołę podstawową stają przed wyborem szkoły ponadpodstawowej oraz kierunku dalszego kształcenia. Podjęcie decyzji o wyborze zawodu jest trudnym etapem w życiu. Ważne jest wyposażenie młodzieży w umiejętności przydatne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka. Uczeń powinien poznać siebie i własne predyspozycje zawodowe, by mógł dokonać prawidłowego wyboru. Bazując na zainteresowaniach oraz słabych i mocnych stronach każdego ucznia należy ukierunkować go na wybór dalszego kształcenia i przygotować do podjęcia decyzji o wyborze zawodu.

Proponowane w programie działania pozwalają uczniowi na lepsze przyjrzenie się sobie, analizę swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań oraz cech osobowościowych – ważnych przy podejmowaniu decyzji. Zajęcia mają dostarczyć młodzieży oraz ich rodzicom wiedzy pozwalającej na świadomy wybór dalszego kształcenia oraz podjęcia decyzji dotyczących wyboru zawodu.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego realizowany jest w Szkole Podstawowej w Lipnicy. Program został opracowany przez grupę doświadczonych nauczycieli pod kierunkiem doradcy zawodowego:

1. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo oświatowe.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 Karty Nauczyciela.
- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (dz. U. z 2018r. poz. 1675)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz.U. z 2010 r. Nr 244, poz. 1626), zmienione rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 marca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 644)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r. poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół wprowadzają funkcjonowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizowanego we współpracy z poradniami psychologiczno- zawodowymi

2. Cele do realizacji Programu z Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej w Lipnicy:

- przygotowanie młodzieży do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej,
- wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych,
- określeniu własnych predyspozycji i zainteresowań,
- wdrażanie uczniów do umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
- współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego,
- współpraca z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych,
- przygotowanie uczniów do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, tj. bezrobocie, stres, problemy zdrowotne.

3. Zadania szczegółowe przy realizacji programu:

Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

Oddział przedszkolny:

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Podmiot z którym szkoła współpracuje	Termin realizacji
Poznanie siebie	„To jestem ja” – gry i zabawy integracyjne. Opisywanie przez dzieci własnych zainteresowań, prezentowanie ich w grupie różnymi środkami wyrazu.	Wychowawca, nauczyciele		Wrzesień/ listopad
	„Mały artysta”- umożliwienie dzieciom prezentacji swoich zdolności: wystawa prac plastycznych, udział w konkursach, występy w programach artystycznych.	Wychowawca, nauczyciele	OSP Lipnica rodzice	Cały rok szkolny

	„Moje ulubione zajęcia” – zapoznanie dzieci z zainteresowaniami innych ludzi.	Wychowawca, nauczyciele		Cały rok
	„ <i>Moje mocne strony</i> ” – sytuacje edukacyjne, zabawy konstrukcyjno-manipulacyjne, zespołowe, gry – wspieranie dzieci w poznawaniu swoich zalet i mocnych stron	Wychowawca, nauczyciele	rodzice	Styczeń 2020 Czerwiec 2020
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach i zainteresowaniach	Wychowawca, nauczyciele	rodzice	Cały rok szkolny
Świat zawodów i rynek pracy	Poznajemy zawody – spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, drama, pogadanki, zabawy oparte na naśladownictwie, piosenki, utwory literackie, wycieczki. Projekt „Mój wymarzony zawód” burza mózgów siatka pytań	Nauczyciele, wychowawca, doradca zawodowy	Rodzice, policja, bibliotekarz, pielęgniarka, listonosz i inni.	Cały rok
	„Tablica zawodów” – ciekawostki o wybranych zawodach – gazetka ścienna, filmy, itp.	Wychowawca, nauczyciele, doradca zawodowy		Cały rok
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	„Kto ty jesteś?” – autoprezentacja w kontekście ulubionych zabaw/zajęć	Wychowawca, nauczyciele, doradca zawodowy	rodzice	Cały rok
	„Gdy będę większy to...” – pogadanki, pedagogika zabawy, kolejne etapy edukacji	Wychowawca, nauczyciele, doradca zawodowy		W ciągu roku
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	„Kim chciałbym zostać?” – twórcze myślenie, drama, odgrywanie scenek. „Co tu robić? W co się bawić?” – urządzanie kącików zainteresowań, zabawy zespołowe, gry edukacyjne, zabawy badawcze	Wychowawca, nauczyciele		W ciągu roku

Zadania

Nauczyciele wychowania przedszkolnego zapoznają dzieci z różnymi źródłami informacji na temat edukacji i zawodów. Wdrażają do podejmowania obowiązków. Zapoznają z pojęciem pracy i znaczeniem pieniędzy w gospodarstwie domowym. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody swoich najbliższych, prezentują charakterystykę

pracy różnych zawodów. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą elementarnych umiejętności konstrukcyjno-technicznych.

Klasy I – III

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Podmiot z którym szkoła współpracuje	Termin realizacji
Poznanie własnych zasobów	„Poznajmy się” – gry i zabawy integracyjne. Opisywanie przez uczniów własnych zainteresowań, prezentowanie ich w grupie różnymi środkami wyrazu.	Wychowawcy, nauczyciele świetlicy		Wrzesień/ listopad
	„ <i>Ręką i sercem dziecka</i> ”, „ <i>Jesteśmy kreatywni</i> ”, „ <i>Mali artyści</i> ” - umożliwienie uczniom prezentacji swoich prac plastycznych na wystawach, udział uczniów w konkursach, występy w programach artystycznych.	Wychowawcy, nauczyciele świetlicy	OSP Lipnica	Cały rok szkolny
	„Lubię to” – każdy ma swoje zainteresowania.	Wychowawcy, nauczyciele świetlicy		Cały rok
	„ <i>Moje mocne strony</i> ” – samoocena zalet i zdolności ucznia.	Wychowawcy, nauczyciele	rodzice	Styczeń / Czerwiec 2020
Świat zawodów i rynek pracy	Poznajemy zawody – spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, odtwarzanie scenek rodzajowych, analiza tekstów literackich, piosenki, pogadanki.	Nauczyciele, wychowawcy, doradca zawodowy	Rodzice, policja, pielęgniarka, przedsiębiorca i inni.	Cały rok
	„Tablica zawodów” – ciekawostki o wybranych zawodach – gazetka ścienna, prezentacje multimedialne itp.	Wychowawcy, nauczyciele, doradca zawodowy, bibliotekarz		Cały rok

	„Kto buduje domy?” odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie, podawanie nazw zawodów wykonywanych w bliższym i dalszym otoczeniu, opisywanie specyfiki pracy	Wychowawcy, nauczyciele, doradca zawodowy, bibliotekarz		Cały rok
	„Zawód moich rodziców”, „Miasteczko zawodów”	Nauczyciele kl. I-III		Cały rok
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	„Dzisiejszy Jaś kim będzie jako Jan” – opowiadanie kim chciałby zostać i ci chciałby robić opisywanie czym jest praca i omawianie jej znaczenia.	Wychowawcy, nauczyciele, doradca zawodowy	rodzice	Cały rok
	„Po co się uczyć” – wpływ zdobytej wiedzy a mój przyszły zawód	Wychowawcy, nauczyciele, doradca zawodowy		W ciągu roku
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	„Słodka matematyka – podejmowanie działań w sytuacjach zadaniowych	Wychowawcy, nauczyciele		W ciągu roku
	Planowanie swoich działań poprzez wskazywanie podstawowych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu	Wychowawcy, nauczyciele		W ciągu roku
	Jak zmieścić dzień w słoju?	Wychowawcy, nauczyciele		W ciągu roku

Klasy IV – VI

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Tematyka Działań.	Metody i formy realizacji	Oddział klasa	Osoby odpowiedzialna	Podmiot z którym szkoła współpracuje	Termin realizacji
	Określanie własnych zainteresowań i uzdolnień oraz kompetencji	IV - VI	Wychowawcy		Wrzesień/ grudzień

Poznanianie własnych zasobów	Testy predyspozycji zawodowych	VI	Doradca zawodowy		Listopad 2019
	Moja przyszłość zawodowa.	IV-VI	wychowawcy	rodzice	cały rok szkolny
	Prezentacja swoich zainteresowań i uzdolnień wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców	IV-VI	Wychowawcy rodzice		cały rok szkolny
Świat zawodów i rynek pracy	Opisywanie, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;	IV-VI	Wychowawcy Doradca zawodowy		Styczeń/ czerwiec
	Tworzenie gazetek ściennych o tematyce zawodowej	IV-VI	Doradca zawodowy		Grudzień/ marzec
	Rola pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	IV-VI	Wychowawcy Doradca zawodowy		Styczeń/ maj
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Przygotowanie informatorów, teczek zawodów, ulotek i broszur	IV-VI	Wychowawcy Doradca zawodowy, rodzice	Szkoły ponadpodstawowe	Maj/ czerwiec
	Samodzielnie docieranie do informacji i korzystanie z różnych źródeł wiedzy	IV-VI	Wychowawcy Doradca zawodowy		Cały rok
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Śledzenie zmian dotyczących doradztwa edukacyjno-zawodowego	IV-VI	Wychowawcy Doradca zawodowy		Styczeń/ maj
	Opowiadanie o swoich planach edukacyjno-zawodowych	IV-VI	Wychowawcy Doradca zawodowy		Wrzesień- grudzień

Klasy VII – VIII

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII – VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Tematyka Działań.	Metody i formy realizacji	Oddział klasa	Osoby odpowiedzialna	Podmiot z którym szkoła współpracuje	Termin realizacji
Poznawanie własnych zasobów	Wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych	VII -VII	Doradca zawodowy Wychowawcy higienistka	Ośrodek zdrowia	Wrzesień/ Grudzień 2019
	Aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji	VII- VIII	Doradca zawodowy wychowawcy		Cały rok szkolny
	Rozmowy doradcze – ograniczenia w zakresie wykonywania różnych zawodów	VII-VIII	Doradca zawodowy		Cały rok szkolny
	Spotkania dotyczące ofert szkół ponadpodstawowych i zasad rekrutacji	VIII	Wychowawcy	rodzice	cały rok szkolny
Świat zawodów i rynek pracy	Analiza, znaczenie i możliwości doświadczenia pracy	VII-VIII	Wychowawcy Doradca zawodowy		cały rok szkolny
	Zapraszanie przedstawicieli różnych zawodów na zajęcia.	VII-VIII	Doradca zawodowy Wychowawcy		Grudzień/ marzec
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Analiza ofert szkół ponadpodstawowych pod względem dalszego kształcenia	VII-VIII	Wychowawcy Doradca zawodowy,	rodzice	cały rok szkolny
	Znaczenie uczenia się przez całe życie	VIII	Wychowawca Doradca zawodowy,	rodzice	cały rok szkolny
	Udział uczniów w dniach otwartych.	VIII	Wychowawca Doradca zawodowy,	Rodzice	cały rok szkolny
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Motywowanie uczniów do udziału w konkursach, zawodach, olimpiadach celem planowania dalszej ścieżki edukacyjnej	VII-VIII	Wychowawcy Doradca zawodowy		cały rok szkolny
	Planowanie ścieżki edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów	VIII	Wychowawcy Doradca zawodowy	rodzice	cały rok szkolny

Rodzice

Praca z rodzicami dotyczy pedagogizacji oraz sfery informacyjnej. Zajęcia dla rodziców mają na celu udzielenie im pomocy w wyborze dalszej drogi kształcenia ich dzieci. Praca z rodzicami obejmuje także:

- Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.
- Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach.
- Indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
- Gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej.

Nauczyciele SP w Lipnicy oraz Oddziału Przedszkolnego realizując podstawę programową często odnoszą się do preorientacji, orientacji i doradztwa zawodowego na swoich lekcjach. Celem dokładnego udokumentowania podjętych działań podczas lekcji została opracowana tabela w której nauczyciele wpisują poruszane tematy związane z zagadnieniami zawodowymi od klasy I do VIII oraz oddziału przedszkolnego. Tabela umieszczona jest w pokoju nauczycielskim aby na bieżąco nauczyciele mogli wpisywać omawiane tematy. Tabela będzie dodatkowym załącznikiem do sprawozdania z realizacji WSDZ w SP w Lipnicy.

Spis instytucji do współpracy w ramach realizacji WSDZ:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kolbuszowej,
- ośrodek zdrowia w Lipnicy,
- Urząd Gminy w Dzikowcu,
- Biblioteka publiczna w Lipnicy,
- lokalni przedsiębiorcy,
- samorządowcy,
- szkoły ponadgimnazjalne,
- uczelnie wyższe.

6. Osoby realizujące program:

- dyrektor szkoły,
- doradca zawodowy,
- nauczyciel bibliotekarz,
- nauczyciele świetlicy,
- nauczyciele przedmiotowi,
- wychowawcy oddziałów,
- instytucje wspomagające: Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Kolbuszowej.

7. Efekty.

- potrafi dokonać adekwatnej samooceny,
- wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności,
- racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno zawodową,
- dostosować się do zmian,
- analizować źródła informacji edukacyjno zawodowej,
- potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami,
- sporządzać CV i list motywacyjny,
- skutecznie się zaprezentować,
- zachować się asertywnie,
- dopasować kompetencje do zawodu,
- sprawnie się komunikować,
- przewidzieć skutki swoich decyzji.

8. Ocena i ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej skierowanej do uczniów klas VI oraz VIII (ocena treści i form przekazywania informacji przez doradcę i nauczycieli), obserwacji własnej i informacji zwrotnych od nauczycieli z realizacji planowych działań, szkolny koordynator realizacji programu, doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi dyrektorowi szkoły oraz Radzie Pedagogicznej podczas Rady Pedagogicznej w czerwcu 2020 roku..

Opracowali:

Paweł Kopeć

Elżbieta Rusin

Maria Rusin

Bogusława Maciąg